

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Τμήμα Α΄

Ταχ. Δ/ση : Καρ. Σερβίας 10

Ταχ. Κωδ. : 105 62

Πληροφορίες : Β. Δασουράς

Τηλέφωνο : 210.3375644

e-mail : v.dasouras@minfin.gr

ΠΡΟΣ: ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ

**ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ &
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

**ΚΟΙΝ.: Γραφείο κ. Γενικής Γραμματέως
Φορολογικής Πολιτικής**

ΘΕΜΑ: «Απάντηση στην Ερώτηση με αρ.πρωτ.1230/18.11.2025».

Σε απάντηση της ανωτέρω ερώτησης, την οποία μας διαβιβάσατε για με το Α.Π.: 200725 ΕΞ 2025/ΥΠΕΘΟΟ 19.11.2025 έγγραφο, κατά λόγο αρμοδιότητάς μας, σας γνωρίζουμε ότι προκειμένου να ενισχυθούν οι δυσπρόσιτοι ορεινοί οικισμοί της χώρας, έχουν θεσπιστεί μια σειρά ευνοϊκών φορολογικών διατάξεων.

Με τις διατάξεις της περ. δ΄ της παρ. 6 του άρθρου 28Α του Κ.Φ.Ε. (ν.4172/2013) το τεκμήριο του παρόντος (Ελάχιστο ποσό καθαρού εισοδήματος από την άσκηση ατομικής επιχειρηματικής δραστηριότητας) **δεν** εφαρμόζεται σε καφενεία που βρίσκονται σε οικισμούς της χώρας με πληθυσμό μικρότερο των πεντακοσίων (500) κατοίκων.

Περαιτέρω, με το άρθρο 6 του ν. 5246/2025 (ΦΕΚ Α΄ 198/11.11.2025), τροποποιείται η παρ. 3 του άρθρου 28Γ (Λοιπές μειώσεις του ελάχιστου ποσού καθαρού εισοδήματος από την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας και ειδικές ρυθμίσεις) του Κ.Φ.Ε. ως εξής:

«3. Το ποσό της παρ. 2 του άρθρου 28Α **μειώνεται κατά το ήμισυ (1/2)** για υπόχρεους της παρ. 1 που ασκούν τη δραστηριότητά τους και έχουν την κύρια κατοικία τους:

α) σε δημοτικές κοινότητες ή οικισμούς με πληθυσμό μικρότερο των πεντακοσίων (500) κατοίκων, ή

β) σε δημοτικές κοινότητες ή οικισμούς με πληθυσμό από πεντακόσιους (500) έως χίλιους πεντακόσιους (1.500) κατοίκους, εξαιρουμένων όσων βρίσκονται στην Περιφέρεια Αττικής (πλην της Περιφερειακής Ενότητας Νήσων) και ειδικά για την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, την Περιφερειακή Ενότητα Έβρου και τους Δήμους της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης και της Περιφέρειας Ηπείρου που εφάπτονται με τα σύνορα της χώρας, σε δημοτικές κοινότητες ή οικισμούς με πληθυσμό από πεντακόσιους (500) έως χίλιους επτακόσιους (1.700) κατοίκους, ή

γ) σε νησιά με πληθυσμό μικρότερο των τριών χιλιάδων εκατό (3.100) κατοίκων.»

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση (ΑΣΥΡ) του ως άνω νόμου, με την προτεινόμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο 28Γ του Κ.Φ.Ε. και μειώνεται κατά πενήντα τοις εκατό (50%) το τεκμαρτό εισόδημα του άρθρου 28Α του Κώδικα για:

α) εκμεταλλευτές σχολικών κυλικείων και

β) φυσικά πρόσωπα (ατομικές επιχειρήσεις) που δραστηριοποιούνται και κατοικούν σε δημοτικές κοινότητες και οικισμούς με πληθυσμό από πεντακόσιους (500) έως χίλιους πεντακοσίους (1.500) κατοίκους, εξαιρουμένων των δημοτικών κοινοτήτων και οικισμών της Αττικής (πλην της Περιφερειακής Ενότητας (Π.Ε.) Νήσων Αττικής).

Εξακολουθεί, βεβαίως, να παρέχεται η μείωση κατά πενήντα τοις εκατό (50%) για όλη την επικράτεια, συμπεριλαμβανομένης της Αττικής, για δημοτικές κοινότητες και οικισμούς με πληθυσμό μικρότερο των πεντακοσίων (500) κατοίκων.

Σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 47 του ν.5246/2025, οι ως άνω μειώσεις ισχύουν **από το τρέχον φορολογικό έτος (2025)**.

Επιπλέον, με το από 30 Σεπτεμβρίου 2025 Δελτίο Τύπου του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, **επεκτείνεται** η πρόβλεψη για μείωση 50% του ελάχιστου εισοδήματος που ισχύει σήμερα για οικισμούς με πληθυσμό έως 500 ατόμων ή δημοτικές κοινότητες εκτός Αττικής με πληθυσμό έως 1.500 ατόμων, σε όλους τους οικισμούς εκτός Αττικής με πληθυσμό έως 1.500 άτομα. Συνεπώς στο μειωμένο ποσό εντάσσονται ακόμη 176 οικισμοί οι οποίοι οριακά τίθεντο εκτός ρύθμισης.

Επιπρόσθετα, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 5246/2025 (Α' 198) απαλλάσσονται από τον ΕΝ.Φ.Ι.Α. τα δικαιώματα στα ακίνητα που ανήκουν:

«Από το έτος 2027, σε φυσικά πρόσωπα, φορολογικούς κατοίκους Ελλάδας, των οποίων η κύρια κατοικία βρίσκεται σε οικισμούς με πληθυσμό έως χίλιους πεντακόσιους (1.500) κατοίκους, σύμφωνα με την εκάστοτε πλέον πρόσφατη απογραφή πληθυσμού, εξαιρουμένων των οικισμών της Περιφέρειας Αττικής, πλην της Περιφερειακής Ενότητας Νήσων. Ειδικά για την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, την Περιφερειακή Ενότητα Έβρου και τους Δήμους της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης και της Περιφέρειας Ηπείρου που εφάπτονται με τα σύνορα της χώρας, το όριο ... ορίζεται σε χίλιους επτακόσιους (1.700) κατοίκους... Η απαλλαγή αφορά αποκλειστικά στα δικαιώματα επί της κύριας κατοικίας των προσώπων... που βρίσκονται στους οικισμούς αυτούς και εφόσον η συνολική αξία του εκατό τοις εκατό (100%) της πλήρους κυριότητας της κατοικίας που υπολογίζεται για τους σκοπούς της επιβολής του φόρου, δεν υπερβαίνει τις τετρακόσιες χιλιάδες (400.000) ευρώ.»

Σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 10 του ν. 5246/2025 (Α' 198) ειδικά:

«Για το έτος 2026, ο Ενιαίος Φόρος Ιδιοκτησίας Ακινήτων μειώνεται κατά πενήντα τοις εκατό (50%) σε φυσικά πρόσωπα, φορολογικούς κατοίκους Ελλάδας, των οποίων η κύρια κατοικία βρίσκεται σε οικισμούς με πληθυσμό έως χίλιους πεντακόσιους (1.500) κατοίκους, σύμφωνα με την εκάστοτε πλέον πρόσφατη απογραφή πληθυσμού, εξαιρουμένων των οικισμών της Περιφέρειας Αττικής, πλην της Περιφερειακής Ενότητας Νήσων. Ειδικά για την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, την Περιφερειακή Ενότητα Έβρου και τους Δήμους της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης και της Περιφέρειας Ηπείρου που εφάπτονται με τα σύνορα της χώρας, το όριο... ορίζεται σε χίλιους επτακόσιους (1.700) κατοίκους... Η μείωση αφορά αποκλειστικά στα δικαιώματα επί της κύριας κατοικίας των προσώπων που βρίσκονται στους οικισμούς αυτούς και εφόσον η συνολική αξία του εκατό τοις εκατό (100%) της πλήρους κυριότητας της κατοικίας που υπολογίζεται για τους σκοπούς της επιβολής του φόρου, δεν υπερβαίνει τις τετρακόσιες χιλιάδες (400.000) ευρώ...».

Επιπλέον, σύμφωνα με την περ. θ) της παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 5219/2025 (Α' 130) απαλλάσσονται από τον ΕΝ.Φ.Ι.Α. τα δικαιώματα στα ακίνητα που ανήκουν:

«θ) Σε φυσικά πρόσωπα, φορολογικούς κατοίκους Ελλάδας, των οποίων η κύρια κατοικία, ... βρίσκεται σε μικρά ακριτικά νησιά με πληθυσμό κάτω των χιλίων διακοσίων (1.200) κατοίκων, ... , των Περιφερειακών Ενοτήτων Ικαρίας, Λήμνου, Σάμου, Χίου, Καλύμνου, Καρπάθου, Ρόδου και Κω, καθώς και στον Δήμο Γαύδου της Περιφερειακής Ενότητας Χανίων και στον Δήμο Κεντρικής Κέρκυρας και Διαποντίων Νήσων της Περιφερειακής Ενότητας Κέρκυρας. Η απαλλαγή αφορά αποκλειστικά στα δικαιώματα επί των ακινήτων ... που βρίσκονται στα νησιά αυτά.»

Περαιτέρω, ως προς τον Φ.Π.Α. με το άρθρο 47 του ν.5144/2024 (ΦΕΚ Α' 162/11.10.2024) καθιερώνεται ειδικό κατ' αποκοπή καθεστώς καταβολής του φόρου, για ορισμένους κλάδους μικρών επιχειρήσεων, για τις οποίες, λόγω της φύσης άσκησης της δραστηριότητας τους, της δομής τους και της οργάνωσής τους, η τήρηση των υποχρεώσεων υπαγωγής στο κανονικό καθεστώς του φόρου, συνεπάγεται δυσανάλογα υψηλό διοικητικό κόστος. (σχετ. ΠΟΛ.1010/2015).

Επίσης, σε σχέση με τη φορολογική πολιτική για την **ορεινότητα**, με το άρθρο 61 του ν.4701/2020 (Μέτρα ενίσχυσης κατοίκων ορεινών και μειονεκτικών περιοχών), τροποποιήθηκαν οι παρ. 2, 3 και 4 του άρθρου 27 του ν.3016/2002, με τις οποίες, μεταξύ άλλων, ορίζεται ότι σε οικογένειες Ελλήνων πολιτών, καθώς και πολιτών κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας, συμπεριλαμβανομένων και των μονογονεϊκών, τα μέλη των οποίων **κατοικούν μόνιμα** σε ορεινές και μειονεκτικές περιοχές, χορηγείται ετήσια εισοδηματική ενίσχυση ως εξής:

α) Εξακόσια (600) ευρώ, εφόσον το ετήσιο οικογενειακό εισόδημά τους δεν υπερβαίνει το ποσό των τριών χιλιάδων (3.000,00) ευρώ.

β) Τριακόσια (300) ευρώ, εφόσον το ετήσιο οικογενειακό εισόδημά τους κυμαίνεται μεταξύ του ποσού των τριών χιλιάδων ευρώ και ενός λεπτού (3.000,01) και του ποσού των τεσσάρων χιλιάδων επτακοσίων (4.700,00) ευρώ.

Ως ορεινές περιοχές για την εφαρμογή του παρόντος, νοούνται οι ορεινές περιοχές που περιλαμβάνονται στον «ΠΙΝΑΚΑ ΟΡΕΙΝΩΝ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ (ΑΡΘΡΟ 3 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 3)» της οδηγίας 81/645/ΕΟΚ, όπως αυτή ισχύει μετά την τροποποίησή της δυνάμει της απόφασης 83/339/ΕΟΚ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της οδηγίας 85/148/ΕΟΚ, της οδηγίας 89/588/ΕΟΚ, της οδηγίας 93/66/ΕΟΚ και της απόφασης 94/516/ΕΚ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Η εισοδηματική ενίσχυση της παρ. 2 **δεν υπόκειται σε οποιονδήποτε φόρο, τέλος, εισφορά ή άλλη κράτηση** υπέρ του Δημοσίου συμπεριλαμβανομένης και της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 43Α του ν. 4172/2013, δεν κατάσχεται στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης αντίθετης γενικής ή ειδικής διάταξης, ούτε συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη προς το Δημόσιο, τους Δήμους, τις Περιφέρειες, τα νομικά πρόσωπα των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού, τα ασφαλιστικά ταμεία ή πιστωτικά ιδρύματα και δεν υπολογίζεται στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή οποιασδήποτε άλλης παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα ή στα εισοδηματικά όρια για τη χορήγησή της. Η ισχύς του προηγούμενου εδαφίου ως προς το αφορολόγητο της ενίσχυσης της παρ. 2 άρχεται από την 1η Ιανουαρίου 2018, καταλαμβάνοντας τις ενισχύσεις που καταβάλλονται μετά τη λήξη του φορολογικού έτους 2018, αλλά αφορούν σε ενισχύσεις οφειλόμενες για το έτος αυτό, οι οποίες δηλώνονται στη φορολογική διοίκηση με βάση το έτος καταβολής τους. Κατά τις λοιπές προβλέψεις της, η ισχύς του πρώτου εδαφίου της παρούσας άρχεται από τη δημοσίευση του παρόντος.

Ως ετήσιο οικογενειακό εισόδημα για την εφαρμογή της παρ. 2 νοείται το ετήσιο φορολογητέο πραγματικό ή τεκμαρτό, καθώς και το απαλλασσόμενο ή φορολογούμενο με ειδικό τρόπο, εισόδημα όλων των μελών της οικογένειας του αιτούντος τη χορήγηση της εισοδηματικής ενίσχυσης. Στο ετήσιο οικογενειακό εισόδημα δεν προσμετράται το χορηγούμενο σύμφωνα με το άρθρο 235 του ν. 4389/2016 (Α' 94), όπως ισχύει, Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα, το χορηγούμενο κατ' άρθρο 214 του ν. 4512/2018 (Α' 5) επίδομα παιδιού, το επίδομα εκπαίδευσης ή επαγγελματικής κατάρτισης ανέργων του άρθρου 30 του ν. 4144/2013 (Α' 88), όπως ισχύει, καθώς και τα χρηματικά ποσά που καταβάλλονται ως προνοιακές παροχές σε άτομα με αναπηρία.

Τέλος, σας γνωρίζουμε ότι το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών παρακολουθεί την αποτελεσματική εφαρμογή της φορολογικής πολιτικής και αξιολογεί τις επιπτώσεις των ληφθέντων φορολογικών μέτρων. Στο πλαίσιο αυτό εξετάζονται όλες οι υποβαλλόμενες προτάσεις για την οικονομική ενίσχυση ευαίσθητων κοινωνικών ομάδων, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται και οι κάτοικοι δυσπρόσιτων ορεινών οικισμών με μέτρα φορολογικής νομοθεσίας. Οι αποφάσεις για τις όποιες μεταβολές στη φορολογική πολιτική λαμβάνονται με γνώμονα την κοινωνική δικαιοσύνη, τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη συμβατότητα με το ενωσιακό δίκαιο και τις δημοσιονομικές δυνατότητες της χώρας.

**Η Προϊσταμένη της Διεύθυνσης
Ελένη Βρέντζου**